

VOORUITBLIK WINTERSERIE DIESSSEN - 19 maart 2023

Kom je meegenieten?! OLAT heeft een prachtige lentewandeling voor je in petto. Routebouwers Ad Ketelaars en Lineke den Boer zijn afgereisd naar Diessen, ten zuidoosten van Tilburg, en hebben daar een heerlijke wandeldag voor ons samengesteld.

De start is bij Partycentrum Hercules, midden in het dorps hart van Diessen. Met de routebeschrijving in de hand of de GPS-track op de telefoon stappen we aan. Al snel zijn we in het buitengebied en komen aan de oever van het riviertje de Reusel, dat wij vandaag vaker zullen tegenkomen. Ditmaal dus niet de Dommel, maar de Reusel. Deze ontspringt in de gelijknamige plaats, stroomt door Landgoed De Utrecht, langs Baarschot en Diessen en gaat uiteindelijk over in de Achterste Stroom. Ondertussen lopen we door een bosgebiedje waar we al kunnen genieten van pril voorjaarsgroen. De lente is in aantocht!

Foto: Lineke den Boer

We maken een lus om een visvijver en komen dan opnieuw aan de oever van het riviertje. We lopen langs de rand van Baarschot en volgen een natuurpad langs de Reusel.

Dat het water van de Reusel in het verleden nogal eens hinder veroorzaakte, bewijzen de vele dijken in dit gebied, o.a. de Westelbeersedijk in het verlengde van de Baarschotsestraat en de Esbeeksdijk. Deze behoren tot de zogenaamde Kempische dwarsdijken, verhogingen in het landschap die de dorpen verbonden en vervoer van mensen en dieren ook in nattere jaargetijden mogelijk maakten. We komen er vandaag verschillende tegen.

De eerste splitsing dient zich aan. Bij een brug over de Reusel buigen de wandelaars die 10 km lopen af. Zij maken een doorsteek en komen al snel weer samen met de andere wandelaars.

Deze zijn ondertussen de brug over gegaan en laten de Reusel achter zich. Het duurt niet lang of zij zien de witte tentdoeken van de koffiepost. Het gebrom van de generator maakt duidelijk dat hier een bekertje verse koffie te krijgen is. Een heerlijk moment, even een praatje, koffie met wat lekkers en dan weer snel op pad. Er wacht ons immers nog veel moois!

Direct na de rust is de volgende splitsing. Nu zwaaien we de wandelaars op de 15 km gedag. Zij wandelen richting landgoed De Utrecht.

Deze naam vraagt om uitleg.

In 1898 startte de Levensverzekeringmaatschappij "De Utrecht" in het gebied waar wij vandaag komen, een groot ontginningsproject als geldbelegging.

Als eerste werden de uitgestrekte heidevelden op grote schaal ontgonnen. De heide werd omgezet in 1800 hectare bos en 600 hectare landbouwgrond met pachtboerderijen. Er bleef nog 400 hectare aan 'woeste gronden' bestaan.

Omstreeks 1920 kreeg de verzekeringsmaatschappij gelukkig ook oog voor de natuurwaarden van het terrein, waardoor een deel van het gebied onontgonnen bleef. Dit groeide uit tot het Landgoed "De Utrecht" zoals wij dit nu gaan ontdekken.

Het kent een rijke variatie van planten en dieren door de uitgestrektheid van het gebied en de verschillende landschappen daarbinnen. Niet alleen productiebos van voornamelijk naaldbout, maar ook de grote vennen Flaes en Goor met het omringende heidegebied, het beekdal van de Reusel en het gagelmoeras.

Maar voordat de wandelaars de Brabantse natuur voor de Utrechtse natuur gaan verruilen, komen zij langs een perceel met weidevarkens van "Den Elshorst". Wat verder in de tekst lees je meer over deze eigentijdse boerderij.

Even later maken de borden duidelijk dat we De Utrecht betreden. Het is hier fijn wandelen over het landgoed met z'n via fraaie bospaden. We lopen in de richting van de Reusel om daar weer aan te sluiten bij de hoofdroute.

De drie langste afstanden zijn nog even samen, maar dan buigt de 20 km af. De wandelaars op deze route lopen over eveneens mooie bospaden. Ze komen langs Chaletpark Kempenbos en dan sluiten ook zij weer aan op de hoofdroute.

De route van de 30 en 40 km leidt de wandelaars langs vakantiepark Landal en camping Het Rakelbos. De aanwezigheid van de vakantieparken maakt wel duidelijk dat we hier in een mooie omgeving zijn!

Een volgend riviertje dient zich aan: de Grote Beerze, dat hier fraai door het landschap slingert. Natuurorganisaties werken hard aan de herinrichting van het beekdal en het landschap rondom het riviertje wordt daardoor steeds natuurlijker en aantrekkelijker. En dat is te zien!

Dan gaan de routes uiteen. Beide afstanden komen weliswaar op de Landschotse Heide, maar de 30 km maakt diverse doorsteekjes, terwijl de 40 km een grote lus door dit mooie gebied maakt. Eén van die doorsteekjes leidt de wandelaars die voor 30 km gekozen hebben, langs het Kromven. Hierna komen beide afstanden weer samen en komt de hoofdroute langs een volgend ven: het Wit Hollandven. We passeren de uitkijktoren. Maar passeren.... Eigenlijk moet je je even de tijd gunnen om naar boven te lopen. Je wordt beloond met een prachtig uitzicht over het gebied!

Nog even wat achtergrondinformatie:

De Landschotse Heide maakte deel uit van een veel groter heidegebied. In 1937 was met de gemeente Oost-, West- en Middelbeers afgesproken dat het zuidelijk deel hiervan, 500 ha vochtige heidevelden, zou worden ontgonnen, maar het noordelijk deel, waarin de vennen liggen (het gebied waar we nu lopen) gespaard zou blijven. Na de oorlog kwam er echter een nieuwe burgemeester die de afspraak ontkende en dit mooie gebied wilde ontginnen. Gelukkig stak het Brabants Landschap hier een stokje voor en kunnen we nu genieten van dit stuk prachtige natuur.

We verlaten de Landschotse Heide om richting de caférust te lopen. We zijn nu in een open landelijk gebied. De variatie maakt het deze wandeldag extra fijn.

Via autoluwe wegen lopen we naar d'n Biebult. Deze voormalige vuilstort is nu omgebouwd tot bijenparadijs. Menig bijenkast maakt wel duidelijk dat dit gebied niet alleen aantrekkelijk is voor wandelaars.

Het woord "bult" deed al vermoeden dat we hier een bergje tegen zouden komen, maar omhooglopen heeft het voordeel dat we ook weer af gaan dalen. En dat doen we. Na een stevige afdaling gaan we weer verder over slingerende bospaden. En na al deze inspanningen is het tijd voor de 1e caférust. Deze is bij Staminee D'n Eigenwijze, gevestigd op de locatie waar de eigenaren voorheen een agrarisch bedrijf met koeien en varkens runden. Op een *eigen wijze* hebben zij dit bedrijf omgevormd tot een leuke en sfeervolle horecagelegenheid, waar het goed toeven is.

Al spoedig na de caférust splitst de 30 km zich af en loopt opnieuw de Landschotse Heide op. Onderweg passeren de wandelaars een voormalig oefenterrein waar Duitse piloten werden getraind.

Foto: Lineke den Boer

Ook hierover enige achtergrondinformatie:

De Landschotse Heide heeft een rol gespeeld tijdens de Tweede Wereldoorlog. Op vliegveld Welschap werden destijds door de Duitse bezetter bommenrichters opgeleid die hier moesten oefenen in het bombarderen van schepen. Daarvoor werd een schijnhaven aangelegd en werden er schijnboten gebouwd. Deze bestonden uit aarden ruggen van 50 m lang en 7 m breed, met daarop een soort van houten kajuit. Een aantal van deze aarden wallen ligt er nog steeds. Ook de bunker, van waaruit waarnemingen werden verricht, is er nog te vinden. Vaak werden betonnen bommen gebruikt die door een rookpatroon aangaven waar ze neervielen. Na de bevrijding is een groot deel van de heide ontgonnen. De boeren gebruikten de betonnen bommen om hun erf mee op te sieren.

We gaan weer terug naar de route. Halverwege ontmoeten de wandelaars op de 30 en 40 km elkaar. Even lopen ze in tegenovergestelde richting. In Westelbeers, nabij de Mariakapel, staat de kleine koffiëpost. Hier komen beide afstanden elkaar weer tegen.

Een weetje: al in 1637 stond hier een stenen kapel, rond 1980 werd de kapel gerestaureerd.

Na de pauze gaan beide afstanden opnieuw uiteen. Maar al vrij snel komt de 30 km weer op de hoofdroute en deze volgt ze tot aan de finish.

De wandelaars op de langste afstand maken ondertussen hele fraaie wandelkilometers. In aanvang komen ook zij weer op de Landschotse Heide en passeren daar verschillende vennen. Dan laten ook zij het heidegebied achter zich. Via een doorsteek over de Broekeindesedijk wandelen zij het dal van de Grote Beerze in. Opnieuw prachtige wandelkilometers: eerst door bosgebied en later over een bijzonder mooi pad langs de Grote Beerze.

Foto: Lineke den Boer

Ook komen ze op een spannend vlonderpad dat er voor moet zorgen dat de voeten droog blijven. Aan weerskanten is water. Wat is het hier heerlijk wandelen en genieten van het prille lentegroen!

Foto: Lineke den Boer

Na de kleine koffiepost maakt de 40 km nog een lus richting Chaletpark Kempenbos. Daar sluit de 20 km aan. Samen lopen zij over bospaden naar Landgoed De Utrecht. Zodra ook de 30 km aangesloten is, naderen de Mispelindse en Neterselse Heide. We komen langs twee schitterende vennen: het Goorven en het Flaesven. Dit laatste dankt haar naam aan het oude woord Vlaas, dat heiplas betekent. Deze plas is uniek, mede door zijn grillige vorm, begroeiing, het eiland met berken en ruige dijken. We passeren de 24 m hoge Flaestoren. Deze kan je beklimmen voor een prachtig uitzicht over de omgeving (je hebt wel een euromuntje nodig om door het draaihekje te komen).

Na enkele bospaden komen we bij de midden in de bossen gelegen uitspanning In Den Bockenreyder. Op dit hele leuke plekje is de 2e caférust. En wie er al eens geweest is, herinnert zich vast en zeker het welkomstwoord en menukaart in dialect.

De onderstaande tekst meteen begrijpen, is niet eenvoudig. Maar als je het hardop opleest, dan valt het kwartje 😊.

Minse komtur bè zitte, ge zed welkom!

Ge zit hier in of bè un aaw kuffééke. Dè kuffééke issur al dik 90 jaor! Eigelijk al un paor honderd jaor, mar toen wast "un stille knip" òn dun andere kant. Ut hiet "Den Bockenreyder". Bockenreyders ware un sòrt van bandiete en spookfigure, die jaore geleje hier op unnen bok dur de haai reje.

Na de rust volgt een werkelijk schitterend wandelpad langs de hier flink meanderende Reusel. Onderweg sluit de 15 km aan. Na het verlaten van de Reusel lopen we over veldwegen naar de soeppost. Ondertussen is de laatste samenkomst: de 10 km sluit aan. Alle afstanden zijn nu weer samen en kunnen bij de soeppost genieten van een heerlijk bakje lentesoep, gemaakt door de OLAT-vrijwilligers. De post staat op het terrein van de bijzondere boerderij "Den Elshorst", maar nu op een ander perceel.

Neem vooral even een kijkje achter de soeppost bij de onderkomens van de varkens.

Foto: Lineke den Boer

Het kleinschalige bedrijf boert hier met de sfeer van weleer. In vroegere jaren werden in deze regio veel plaggen gestoken (zoden van heide of gras) en er werden authentieke hutten van gebouwd. Op "Den Elshorst" zijn de plaggenhutten weer teruggekomen in het landschap. De weidevarkens lopen hier heerlijk in de wei en hebben een plaggenhut als onderkomen.

De laatste kilometers breken aan. Gezamenlijk lopen we over landwegen naar de visvijvers bij de Leemskuilen. Onze routebouwers hebben nog een leuk rondje om de visvijver voor ons in petto. Hierna

laten we de natuur achter ons en lopen de bebouwde kom van Diessen binnen. We komen door een woonwijk, lopen om een parkje bij de kerk en dan zien we Hercules. We zijn aan het einde van een heerlijke en zeer afwisselende wandeling!

Een woord van dank aan onze routebouwers en aan alle vrijwilligers die deze dag mogelijk hebben gemaakt!

-Myriam van den Berg-